T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/41708 6k 122

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ATMACA'NIN
TBMM 7/41708 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Kuzey Anadolu Fay Hattı ile Doğu Anadolu Fay Hattı'nın tam kesişim noktası olan Bingöl ilimizin Karlıova ilçesi, ülkemizin en yüksek sismik gerilim ve risk taşıyan bölgelerinin başında gelmektedir. Nitekim 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan yıkıcı depremlerin, başlangıç noktası Karlıova olan Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde gerçekleşmiş olması ve yerbilimcilerin Bingöl Karlıova ile Erzincan arasındaki Yedisu fayında her an yıkıcı bir deprem beklendiğini defaatle ifade etmeleri, ilimizdeki tehlikenin boyutunu açıkça gözler önüne sermektedir.

1 Mayıs 2003 Bingöl depreminden sonra ildeki yapı stokunun %75'inin yenilendiği iddia edilmekle birlikte, İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Bingöl Temsilciliği tarafından yapılan açıklamalarda; 2003 depreminden önce yapılan tüm yapıların mühendislik hizmeti almadığı, günümüz yönetmeliklerine uymadığı ve depreme dayanım açısından "çok riskli/çökmek üzere" olan bir grupta bulunduğu belirtilmektedir. Aynı zamanda 2003-2011 yılları arasında yapılan binalar da sismik açıdan riskli gruptadır.

Bununla birlikte, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın tespitlerine göre, 2003 yılından sonra inşa edilen Karlıova Devlet Hastanesi de dahil olmak üzere ilimizde onlarca bina doğrudan aktif fay hatları üzerinde yer almaktadır. Ülkemizde 6.0 ve üzeri büyüklükte deprem üretecek 500'ü aşkın fay hattı bulunmasına rağmen, bu hatlar üzerindeki yapılaşmayı engelleyecek bir "Fay Yasası"nın halen çıkarılmamış olması büyük bir zafiyettir.

İlimiz depreme hazırlanırken, maalesef yapısal önlemler (kentsel dönüşüm, binaların yıkılıp yeniden yapılması) yerine ağırlıklı olarak deprem sonrası felaket senaryolarına yönelik (sahra hastanesi, konteyner kent, ceset torbaları vb.) hazırlıklar yapıldığı kamuoyuna yansımaktadır. Ayrıca 2020 yılında Elazığ'da yaşanan depremden dolayı Bingöl merkez ve ilçelerinde hasar gören binaların yerine yapılması planlanan TOKİ afet konutlarının aradan geçen yıllara rağmen halen teslim edilmemesi vatandaşlarımızı ağır bir mağduriyet içinde bırakmaktadır. Tüm Türkiye genelindeki konutların 2025 sonunda teslim edileceğine dair genel beyanlar, acil barınma ihtiyacı olan Bingöl halkının sorunlarını çözmemektedir.

Bu bağlamda;

1) Bingöl il merkezi ve tüm ilçelerimizdeki yapılı çevrenin sismik dayanıklılığım tespit etmek amacıyla, vatandaşın inisiyatifine bırakılmaksızın tüm yapıların (özellikle 2003 öncesi ve 2003-2011 arası inşa edilenlerin) risk analizinin ve bölgesel mikrobölgeleme çalışmalarının devlet eliyle yapılması planlanmakta mıdır? Bu yönde bir çalışmanız var ise takvimi nedir?

2) İnşaat Mühendisleri Odası raporlarında "tümü depreme dayanım açısından çok riskli grupta bulunan ve çökmek üzere olan" 2003 depreminden önceki tüm yapıların mevcut durumlarına, estetik görünümlerine veya vasfına bakılmaksızın derhal tahliye edilip yıkılması ve yerlerine dirençli yapıların inşa edilmesi yönünde acil bir eylem planınız bulunmakta mıdır?

3) TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası uyarıları doğrultusunda, Bingöl'de ve Türkiye genelinde aktif fay hatları üzerinde bulunan kamu ve sivil yapıların derhal yıkılması ve fay zonları ile tampon bölgelerinde her türlü yapılaşmayı yasaklayacak kapsamlı bir "Fay Yasası"nın TBMM gündemine getirilmesi hususunda bakanlığınızca yürütülen bir kanun taslağı çalışması var mıdır?

4) 2020 yılındaki Elazığ depreminden etkilenen Bingöl merkez ve ilçelerinde, hasar gören yapıların yerine inşasına başlanan Merkez TOKİ ve Karlıova TOKİ başta olmak üzere, toplu konut projelerinin fiziki gerçekleşme oranlan yüzde kaçtır? Bu konutların tamamı hak sahibi vatandaşlarımıza hangi kesin tarihte teslim edilecektir?

5) İlimiz merkez ve ilçelerinde 2003 yılından önce yapılmış, projesiz ve mühendislik hizmeti almamış riskli binalar için geniş çaplı kentsel dönüşüm çalışmaları yapılacak mıdır? 2020 yılında bakanlığınız tarafından duyurulan Kültür, Saray ve Karşıyaka mahallelerindeki kentsel dönüşüm projelerinde bugün itibarıyla hangi aşamaya gelinmiştir?

CEVAP

Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca yürütülen kentsel dönüşüm uygulamaları 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve 6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği uyarınca yürütülmektedir. Söz konusu kentsel dönüşüm uygulamalarına konu alan ve yapıların (Riskli Alan, Rezerv Yapı Alanı ve Riskli Yapı) belirlenmesine dair usul ve esaslar, anılan Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile tanımlanmış olup Başkanlığımızca anılan mevzuat kapsamında uygulama yapılmaktadır. Bu kapsamda, 06.02.2023 Kahramanmaraş depremleri öncesinde Bingöl ilinde; Merkez ilçe, Kültür Mahallesinde bulunan 15,10 hektar büyüklüğündeki alan "Riskli Alan" ilan edilmiş olup, söz konusu alanda proje kapsamında bağımsız birimler üretilerek hak sahiplerine teslimleri gerçekleştirilmiştir.

Solhan ilçesi, Yeşilova Mahallesinde bulunan 1,95 hektar büyüklüğündeki alan "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiş, alanda yürütülen kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında konsept proje ve fizibilite çalışmaları tamamlanmış, hak sahipliği tespit ve değerleme çalışmaları yürütülmektedir.

Bingöl ili Merkez İlçesi, Ilıcalar Beldesi, İçpınar Mahallesi Rezerv Yapı Alanı ve Yenişehir Mahallesi Rezerv Yapı Alanında birer adet, Saray (Merkez) Mahallesi KDGPA sınırları içerisinde tasarım aşamasında toplam dört adet proje alanı bulunmaktadır.

Ayrıca, Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca 2025 yılında imar planı çalışmalarına esas olacak mikrobölgeleme etüt çalışmaları yürütülmüş olup, Merkez ilçesinde yaklaşık 1150 hektarlık alana ait imar planına esas mikrobölgeleme etüt raporu ve Yedisu ilçesinde yaklaşık 68,2 hektarlık alana ait imar planına esas mikrobölgeleme etüt raporu hazırlanmıştır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca;

"Bingöl ili, Merkez ilçesi, Kültür Mahallesi 800 adet Konut, 1 adet Cami ve 1 adet 5 dükkanlı Ticaret Merkezi İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi" tamamlanmış ve seviyesi %92 olup, 03 Eylül 2026 tarihinde hak sahiplerine teslim edilmiştir.

"Bingöl ili, Karlıova ilçesi, Yeşilyurt Mahallesi 232 adet Konut İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İkmal İşi" tamamlanmış ve seviyesi %92,42 olup, 16.04.2026 tarihinde konutlar hak sahiplerine teslim edilmiştir.